

กฎหมายแพ่ง 3

รองศาสตราจารย์ปรีชา วิศาลเวทย์

คำถาม

นายแดงและนางดำเป็นสามีภริยากันตามกฎหมาย เมื่อวันปีใหม่ปี 2546 นี้ นายแดงไปเที่ยวฉลองปีใหม่กับหญิงอื่นซึ่งเป็นเพื่อนครูด้วยกันกลับมาจนรุ่งเช้า นางดำโกรธจึงยึดกระเป๋าใส่เงินของนายแดงไว้แล้วใช้ปืนยิงนายแดง 3 นัด กระสุนเฉี่ยวศีรษะ แต่นายแดงวิ่งหนีไปได้ อีก 2 ถึง 3 วันต่อมา นายแดงไปแจ้งความต่อเจ้าพนักงานตำรวจว่า นายแดงเก็บบัตรประจำตัวข้าราชการและใบอนุญาตขับรถยนต์ไว้ในกระเป๋าใส่เงิน แล้วกระเป๋าหายไปจึงมาแจ้งความไว้เป็นหลักฐานเพื่อนำไปประกอบขอทำใหม่ ต่อมาในวันแม่แห่งชาติ นายแดงทะเลาะโต้เถียงกับนางดำ นางดำตบตีและบีบบังคับนายแดงเป็นรอยฟกช้ำผื่นแดงบริเวณลำคอและหน้าผาก และด่านายแดงว่า “ครุฑมา โคตรพ่อโคตรแม่มีงเป็นหมา” นายแดงประสงค์จะฟ้องหย่านางดำ จึงมาปรึกษาท่าน
จงแนะนำนายแดงว่าจะมีช่องทางฟ้องหย่าได้หรือไม่

วิเคราะห์

หลักกฎหมาย ปพพ. มาตรา 1516 (2) , (3) , 1518 , 1529 วรรคแรก

การที่นางดำใช้ปืนยิงนายแดงผู้เป็นสามี 3 นัด กระสุนเฉี่ยวศีรษะไป เป็นการพยายามฆ่า นายแดง จึงเป็นการประพฤติดีชั่ว อันเป็นเหตุฟ้องหย่าได้ตามมาตรา 1516 (2) และการฟ้องหย่ามีอายุความ 1 ปี นับแต่วันผู้กล่าวอ้างรู้เหตุตามมาตรา 1529 วรรคแรก เหตุฟ้องหย่าเพราะการประพฤติดีชั่วของนางดำนับแต่วันปีใหม่จนถึงบัดนี้ยังไม่พ้นกำหนด 1 ปี คดีจึงยังไม่ขาดอายุความ แต่การที่นายแดงถูกนางดำไล่ยิงแล้วกลับไปแจ้งความต่อเจ้าพนักงานตำรวจโดยไม่ได้ระบุเหตุดังกล่าว เพียงแต่มาแจ้งเป็นหลักฐานเพื่อจะไปทำบัตรประจำตัวข้าราชการและใบอนุญาตขับรถยนต์ใหม่ โดยไม่ประสงค์จะดำเนินคดีฐานพยายามฆ่าต่อนางดำนั้น ถือว่านายแดงได้ให้อภัยนางดำแล้ว สิทธิฟ้องหย่าข้อนี้ย่อมหมดไปตามมาตรา 1518 ต่อจากนั้น การที่ในวันแม่แห่งชาตินางดำทำร้ายร่างกาย

นายแดง โดยตบตีและบีบบคือนายแดงเป็นรอยฟกช้ำผื่นแดงบริเวณลำคอและหน้าผาก ยังไม่เป็นการทำร้ายร่างกายอย่างร้ายแรงอันจะเป็นเหตุฟ้องหย่าตามมาตรา 1516 (3) และการที่นางดำดำเนินนายแดงว่า “ครูหมา โคตรพ่อโคตรแม่มีงเป็นหมา” เป็นเพียงคำดูหมิ่นที่ไม่ร้ายแรงอันจะเป็นเหตุฟ้องหย่าตามมาตรา 1516 (3) เช่นเดียวกัน

นายแดงจึงฟ้องหย่านางดำไม่ได้

วิเคราะห์

ประเด็นตามคำถามเป็นเรื่องเหตุฟ้องหย่า

1. เหตุฟ้องหย่าตาม ปพพ. มาตรา 1516 (3) ต้องเป็นความผิดสำเร็จ และร้ายแรง การที่นางดำใช้ปืนยิงนายแดงถึง 3 นัด แต่ไม่ถูก ไม่ใช้กระสุนตามมาตรา 1516 (3) เนื่องจากความผิดไม่สำเร็จ
2. การที่นายแดงไปแจ้งความต่อเจ้าพนักงานตำรวจเรื่องกระเป่าสตางค์ นักศึกษาส่วนหนึ่งตอบโดยมุ่งประเด็นเรื่องแจ้งความเท็จซึ่งเป็นคดีอาญาโดยลึกลับถึงแ่งมุมตามกฎหมายครอบครัวที่เกี่ยวกับเหตุฟ้องหย่าที่ควรตอบ
3. การที่นางดำทำร้ายร่างกายนายแดงโดยตบตีและบีบบคือนายแดงเป็นรอยฟกช้ำผื่นแดง เมื่อเทียบกับความรับผิดทางอาญา ยังไม่ใช่อันตรายร้ายแรง จึงฟ้องหย่าโดยอาศัยเหตุตามมาตรา 1516 (3) ไม่ได้ เช่นเดียวกับคำดำของนางดำ ซึ่งยังไม่ถือเป็นการหมิ่นประมาทหรือเหยียดหยามบุพการีของอีกฝ่ายหนึ่งอย่างร้ายแรง เช่นเดียวกัน การตอบจึงต้องคำนึงถึงแ่งมุมของกฎหมายยิ่งกว่าความรู้สึกทางสังคม เพราะเป็นการตอบข้อสอบกฎหมาย ไม่เช่นนั้นอาจทำให้ตอบข้อสอบผิดพลาดได้